Total No. of Printed Pages—7

3 SEM TDC GESO (CBCS) GE 3

2020

(Held in April–May, 2021)

SOCIOLOGY

(Generic Elective)

Paper : GE–3

(Rethinking Development)

Full Marks : 80
Pass Marks : 32

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. তলত দিয়াবোৰৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা : 1×8=8

Choose the correct answer from the following :

(a) *Logics of Empowerment : Development, Gender and Governance in Neoliberal India* নামৰ গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল ?

Who wrote the book, *Logics of Empowerment : Development, Gender and Governance in Neoliberal India*?

(i) এ. শৰ্মা

A. Sharma

(ii) স্মেলচাৰ

Smelser

(iii) মূৰে

Moore

(b) ''Social development is equality of social opportunities.'' কোনে কৈছিল ?

"Social development is equality of social opportunities." Who said?

(i) হাৰলক

Hurlock

(ii) অমৰ্ত্য সেন

Amartya Sen

(iii) বিলেনচ্

Bilance

(c) এইচ. বাৰ্ণষ্টেইনে *Underdevelopment and Development* নামৰ গ্ৰন্থখন কোন চনত লিখিছিল ?

In which year was the book, *Underdevelopment and Development* written by H. Bernstein?

(i) ১৯৭২

1972

(ii) ১৯৭৩

1973

(iii) ১৯৮০

1980

(d) পৰিৱেশ আৰু উন্নয়ন বিশ্ব আয়োগ কোনটো বৰ্ষত গঠন কৰা হৈছিল ?

In which year was the World Commission on Environment and Development formed?

(i) ১৯৮৪

1984

(ii) ১৯৮৩

1983

(iii) ১৯৮২

1982

(e) নিৰ্ভৰশীলতা তত্ত্বৰ এজন মুখ্য পৃষ্ঠপোষক হ'ল

One of the chief propounders of the dependency theory is

(i) এ. জি. ফ্ৰাঙ্ক

A. G. Frank

(ii) পি. এইচ. উইকষ্টিদ

P. H. Wicksteed

(iii) ৱাল্ট হুইটমান ৰ'ষ্ট

Walt Whitman Rostow

(f) *The Development Dictionary : A Guide to Knowledge as Power* নামৰ গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল ?

Who wrote the book, *The Development Dictionary : A Guide to Knowledge as Power*?

(i) হেনৰি বাৰ্ণষ্টেইন

Henry Bernstein

(ii) এচ্. উল্‌ফগেংগ

S. Wolfgang

(iii) গিলবাৰ্ট ৰিষ্ট

Gilbert Rist

(g) আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মহিলা বৰ্ষ কেতিয়া উদ্‌যাপন কৰা হৈছিল ?

When was the International Women's Year celebrated?

(i) ১৯৭৫

1975

(ii) ১৯৭৮

1978

(iii) ১৯৮০

1980

(h) টি. স্কাড্ডাৰে স্থানান্তৰকৰণক কেইটা স্তৰত বিশ্লেষণ কৰিছে ?

Into how many stages of displacement does T. Scudder explain displacement?

(i) ২

2

(ii) ৩

3

(iii) ৪

4

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো **চাৰিটাৰ** বিষয়ে চমুকৈ লিখা (প্ৰতিটো **150 শব্দৰ ভিতৰত**) : 4×4=16

Write briefly on any *four* of the following (**within 150 words** each) :

(a) মানৱ উন্নয়ন

Human Development

(b) পঞ্চায়তী ৰাজ ব্যৱস্থা

Panchayati Raj System

(c) ৰাজনৈতিক সবলীকৰণ

Political Empowerment

(d) উন্নয়ন আৰু স্থানান্তৰকৰণ

Development and Displacement

(e) গোলকীকৰণ

Globalization

3. তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো **চাৰিটাৰ** উত্তৰ লিখা (প্ৰতিটো **500 শব্দৰ ভিতৰত**) : 14×4=56

Answer any *four* of the following questions (**within 500 words** each) :

(a) অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন বুলিলে কি বুজা ? অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন আৰু বিকাশৰ মাজৰ পাৰ্থক্য বিচাৰ কৰা। 4+10=14

What do you understand by economic development? Highlight the differences between economic development and progress.

(b) অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ পৰিমাপৰ বিষয়ে লিখা। 14

Write about the measurement of economic development.

(c) ৰ'ষ্টৰ উন্নয়ন তত্ত্বটোৰ এক সমালোচনাত্মক আলোচনা আগবঢ়োৱা। 14

Critically discuss Rostow's theory of development.

(d) 'উন্নয়ন আৰু পৰিৱেশ'ৰ ওপৰত এখন ৰচনা লিখা। 14

Write an essay on 'Development and Environment'.

(e) অৰ্থনৈতিক পুনৰ্গঠন মানে কি? এই ক্ষেত্ৰত ভাৰত চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা নীতিসমূহ আলোচনা কৰা। 4+10=14

What is economic reforms? Discuss the policies taken by the Government of India to fulfill them.

(f) অংশগ্ৰহণমূলক উন্নয়নৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 14

Discuss the importance of participatory development.

★★★